

PEFC FI -kriteeristöstandardin vaatimusmuutosten vaikutusten arviointi - Tiivistelmä

Tapio Palvelut Oy ja Pellervon taloustutkimus PTT ovat hyväksyneet tämän tiivistelmän, joka on laadittu julkaistun 'PEFC FI -kriteeristöstandardin vaatimusmuutosten vaikutusten arviointi' raportin tiivistelmän pohjalta.

Huomaa: 'PEFC FI kriteeristöstandardi' tarkoittaa PEFC FI 1002:2022 -standardia.

Tiivistelmä

PEFC-metsäsertifiointin vaatimukset tarkistetaan viiden vuoden välein. Tapio Palvelut Oy:n ja Pellervon taloustutkimus PTT:n yhteistyönä toteuttamassa selvityksessä arvioitiin Suomessa nykyisin käytössä olevan metsänhoidon PEFC FI 1002:2014 -standardin ja PEFC-standardityöryhmän vuosina 2019-2021 laatiman standardiversion erojen vaikutuksia metsiin ja metsätalouteen sekä jossain määrin koko yhteiskuntaan.

Standardityöryhmän hyväksymä versio on julkistettu PEFC FI 1002:2022 -standardissa.

Tässä tiivistelmässä käytetyt viittaukset vaatimuksiin noudattavat standardityöryhmän käyttämää kriteerien numerointia ja PEFC FI 1002:2022 -standardin vaatimuskohtien numerointia.

Tapio Palvelut Oy ja Pellervon taloustutkimus PTT toteuttivat selvityksen PEFC Suomi – Suomen Metsäsertifiointi ry:n toimeksiantona. Tukiryhmänä selvityksen teossa toimi PEFC Suomen kehittämistyöryhmä, jolta pyydettiin kommentteja selvityksen teksteihin koskien tarkennuksia standardiversion tulkinnoista.

Soiden ja vesistöjen suojakaistojen (kriteerit 11 ja 17 / vaatimuskohdat 8.16 ja 8.17) vaikutuksia metsätalouteen käytettävissä olevaan pinta-alaan ja hyödynnettävän puuston määrään tarkasteltiin Tapion paikkatietoanalyysin avulla. Analyysin tuottaman aineiston pohjalta tehtiin laskelmat ko. kriteerimuutosten vaikutuksista hakkuumääriin ja -tuloihin. Säästöpuiden (kriteeri 14 / vaatimuskohta 8.14) muutosten vaikutusten arviointi pohjautui luontolaadun arviointien pohjalta saatuihin tietoihin säästöpuuston nykyisestä määrästä ja laadusta. Arviot muiden kriteerimuutosten vaikutuksista olivat asiantuntija-arvioita, jotka pohjautuvat eri alojen tutkimuksiin. Lisäksi aineistona olivat haastattelut, joissa käsiteltiin sosiaalisia vaikutuksia, yhteiskuntavastuuta sekä yritystaloutta.

Soiden sekä vesistöjen ja lähteiden suojakaistojen leveyden kasvu vähentää myytävissä olevan puun määrää. Suojakaistojen, joilla hakkuuta on rajoitettu, pinta-ala kasvaa n. 395 000 ha. Vuotuisen hakkuumäärän arvioidaan vähenevän tämän vuoksi valtakunnan tasolla n. 143 000 m³. Säästöpuiden määrän ja läpimitan kasvu vähentää hakkuumäärää n. 425 000 m³ vuodessa. Yhteensä em. muutokset vähentävät hakattavissa olevan puuston vuotuista määrää n. 570 000 m³, joka on alle prosentti vuosittain toteutuneista hakkuumääristä.

Valtakunnan tasolla em. muutokset pienentävät metsänomistajien saamia vuotuisia hakkuutuloja tämän arvion mukaan n. 20,5 milj. eurolla. Vähennemä on noin 0,9 % kantorahatuloista, jotka ovat olleet keskimäärin n. 2 200 milj. euroa vuodessa kaudella 2015–20.

Luonnon monimuotoisuutta tukevat muutokset tukevat myös metsien terveyttä. Metsien terveyttä edistää myös se, että jatkossa juurikäävän leviämisen estämistä edellytetään kaikilla korjuukohteilla, eikä vain riskikohteilla (kriteeri 6 / vaatimuskohta 8.5). Millään muutoksella ei nähty olevan haitallisia vaikutuksia metsien terveyteen.

Standardiin tehdyt muutokset edistävät metsien monimuotoisuudelle tärkeiden rakennepiirteiden ylläpitämistä koskien säästöpuiden määrää, kuolleen puuston säästämistä, metsätuhokohteiden puuston säästämistä, tekopökkelöiden tuottamista sekä tiheikköjen ja sekapuustoisuuden säilyttämistä. Nämä ovat kaikki yleisesti tunnettuja, tutkimustietoon perustuvia keinoja metsien monimuotoisuuden edistämiseksi. Vaikuttavuuden osalta muutosten joukosta korostuu muutos, jonka seurauksena hakkuualueille tulee jättää sekä eläviä säästöpuita että kuollutta puustoa (kriteeri 14 /vaatimuskohta 14).

Luontokohteisiin liittyvä merkittävin muutos koskee korpiluontotyyppisiä, joiden turvaamista edistetään sekä luontokohteita koskevien (kriteeri 10 / vaatimuskohta 8.11) että suoluontoa koskevien (kriteeri 11 / vaatimuskohta 8.16) vaatimusten kautta. Avosoiden ja vesistörintojen vaihtumisvyöhykkeitä koskevat vaatimukset kohdentavat jatkuvapeitteistä metsänkäsittelyä sellaisille kohteille, joilla saavutetaan puuntuotannon rinnalla monipuolisesti myös monimuotoisuuden, vesiensuojelun, maiseman ja virkistyskäytön hyötyjä.

Vaatimukseen tehdyillä muutoksilla arvioidaan olevan melko vähäiset vaikutukset työllisyyteen, harmaan talouden torjuntaan, virkistyskäyttöön ja alkuperäiskansojen toimintaedellytyksiin. Metsien käyttöön vaikuttavilla muutoksilla (kriteerit 11 ja 17 / vaatimuskohdat 8.16 ja 8.17) on työllisyyteen valtakunnan tasolla pieni kielteinen vaikutus, vaikkakin suunnittelutyön määrä lisääntyy jonkin verran. Harmaan talouden torjuntaa edistetään muutoksella (kriteeri 24 / vaatimuskohta 6.4), jonka myötä tarjouskilpailusta voidaan jo tarjousvaiheessa karsia palveluntarjoajat, jotka eivät täytä velvollisuuksiaan. Jatkossa tehdään nykyistä harvemmin sopimuksia yrityssaneerausosastossa olevien tai sitä hakevien tarjoajien kanssa, jotka ovat jo aiemmassa liiketoiminnassaan todennäköisesti laiminlyöneet laillisia velvollisuuksiaan ja saaneet näin kilpailuetua. Tehtyjen muutosten (kriteerit 11 ja 17 / vaatimuskohdat 8.16 ja 8.17) myötä on mahdollista, että talousmetsien potentiaali tarjota virkistyskäyttöä kasvaa. Toteutuessaan hyödyt keskittyvät kaupunkien ja taajamien läheisyydessä sijaitseviin talousmetsiin. Saamelaisen toimintaedellytyksiin tehdyillä muutoksilla (kriteerit 31 ja 32 / vaatimuskohdat 8.21 ja 6.5) ei ole juurikaan vaikutusta.